



el noiembrie 2017

DJ nr. 390

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea alineatului (2) al art. 283 din Codul fiscal nr. 1163/1997

(nr. 318 din 17.10.2017)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nr. 318/17.10.2017 privind modificarea alineatului (2) al art. 283 din Codul fiscal nr.1163/1997, conform art. 54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii privind actele legislative nr. 780/2001 și comunică următoarele:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt de corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituție.
2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea alineatului (2) al art. 283 din Codul Fiscal nr. 1163/1997, iar modificarea propusă vine să instituie dreptul de a beneficia de scutire la plata impozitului funciar pentru bunurile imobile neevaluate de organul cadastral pentru o categorie de subiecți specificați la alin. (1) lit. h)-l) al aceluiași articol din Codul Fiscal.
3. Cu titlu de informare atenționăm că, în Parlament a fost înregistrată inițiativa unui grup de deputați privind modificarea și completarea Codului fiscal nr. 1163/1997 cu nr. 272/13.09.2017, care are ca obiect de reglementare modificarea articolului 283 al Codului fiscal. În aceeași ordine de idei, precizăm că a fost introdus în procedură legislativă și proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative cu nr. 317 din 17.10.2017, inițiativa Guvernului, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 796/11.10.2017, iar potrivit acesteia, norma alineatului (2) al art. 283 a

Codului Fiscal la fel include posibilitatea de a beneficia de scutire la plata impozitului funciar pentru bunurile imobile neevaluate cadastral.

4. Întru evitarea dublării normelor și respectării principiilor de bază ale legiferării stipulate în Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, la examinarea în fond a proiectului urmează să se țină cont de următoarele aspecte:

- conform art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, dacă sunt înregistrate mai multe inițiative legislative ce vizează modificarea și/sau completarea aceleiași norme, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect;
- stabilirea de noi impozite și taxe locale pe parcursul anului fiscal, în afară de cele prevăzute de Codul fiscal, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permite numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor unităților administrativ-teritoriale(art.7 alin.(2) Cod fiscal);
- pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget (art. 17 alin (2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr. 181/2014);
- avizul pozitiv al Guvernului este obligatoriu la inițiativele legislative care atrag reducerea/majorarea veniturilor bugetare, în acest sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 29 din 22.05.2001;
- potrivit art. 3 alin.(5) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397/2003 *"Autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora, precum și asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale".*
- potrivit principiului dialogului instituțional reglementat la art. 3 lit. g) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006 informarea și consultarea de către stat a autorităților publice locale asupra oricăror chestiuni ce le privesc în mod direct ori sunt legate de procesul descentralizării administrative este obligatorie. Or, art. 6 alin. (6) și art. 276 pct. 1) din Codul fiscal stipulează că impozitul pe bunurile imobiliare fac parte din categoria taxelor locale, iar norma art. 282 alin.(1) stabilește că impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiectul impunerii la bugetele unităților administrativ-teritoriale unde sunt amplasate obiectele impunerii, deci

necesitatea consultării autorităților publice locale asupra scutiilor acordate prin intermediul prezentului proiect de lege este indispensabilă.

5. Luând în considerație prevederile Legii nr. 780/2001 de ordin tehnico-legislativ, sugerăm autorului redactarea textului în cauză ținând cont de următoarele aspecte:

- conform art.36 alin.(3) al Legii 780/2001, în cazul în care se modifică sau se completează un singur articol dintr-un act legislativ, în titlul actului de modificare sau completare se face referire expresă la *articolul* modificat sau completat. Respectiv sugerăm expunerea titlului Legii din proiect în felul următor:

" Lege pentru modificarea articolului 283 din Codul fiscal nr. 1163/1997"

- cu scop de rigoare juridică și redacțională, propunem redactarea textului părții introductive a **Art.I** al proiectului :

"Art. I – La articolul 283 din Codul Fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, alineatul (2) va avea următorul cuprins:"

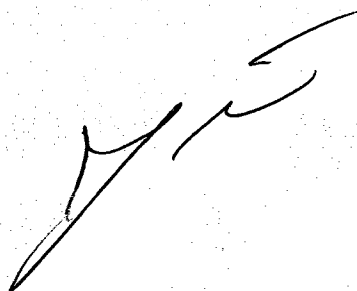
Cît privește conținutul alineatului (2) art. 283 din Codul fiscal în redacția propusă de autor, ce urmează a fi modificat prin proiectul de lege vizat, constatăm că varianta propusă de inițiativa Guvernului, înregistrat sub nr. **317 din 17.10.2017** în Parlament vine să ofere aceeași soluție în legătură cu scopul prezentat.

6. Totodată atragem atenția că prevederile **Art.II** din proiectul vizat, contravine principiului constituțional al neretroactivității legii. În acest sens, Curtea Constituțională s-a pronunțat în Hotărârea nr. 32 din 29.10.1998 privind interpretarea art. 76 din Constituția Republicii Moldova. Potrivit acesteia: *Prin însăși natura principiului activității legii, o lege nouă este aplicabilă din momentul intrării ei în vigoare. Intrarea în vigoare a legii este condiționată, la rîndul ei, de respectarea dispozițiilor art. 74 și 76 din Constituție.[...] Efectul legii în timp este ghidat de principiul activității legii, potrivit căruia legea se aplică tuturor faptelor în timpul în care se află în*

vigoare, are eficiență deplină și continuă din momentul intrării în vigoare și pînă la abrogarea ei. **Legea nu se aplică faptelor săvîrșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv.** Ea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut.[...]Consacrat expres în art.22 din Constituție, principiul neretroactivității legii urmărește protejarea libertăților, contribuie la adîncirea securității juridice, a certitudinii în raporturile interumane.

Concluzionând cele relatate mai sus, norma **Art. II** din prezentul proiect este susceptibilă de a fi declarată neconstituțională, motiv pentru care sugerăm excluderea acestuia.

7. Ținând cont de prevederile Legii nr. 780/2001 și de practica de tehnică legislativă, sugerăm autorului proiectului revizuirea acestuia avînd în vedere obiecțiile expuse în prezentul aviz.



Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală